

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 69532-02-23 מדינת ישראל נ' בן זכאי

לפני כבוד השופט הבכיר שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ירון אהרון בן זכאי

הנאשם

הכרעת דין

1. כמצוות הוראות סעיף 182 סיפא לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן – החסד"פ), אני מודיע, בפתח הכרעת הדין, כי החלטתי לזכות את הנאשם.

א. רקע כללי והשתלשלות הליכים בתיק:

2. סיפור גירושין רע ומר. הנאשם והמתלוננת היו נשואים במשך שנים רבות ונולדו להם שלושה בנים, כיום כולם בגירים. הבן הצעיר הוא כיום כבן 20 שנה (להלן גם, לשם קיצור, הבן. ר' בפרוטוקול, עמ' 11 שורה 1). בחודש דצמבר 2020 התגרשו בני הזוג והם מתגוררים בנפרד.

3. במסגרת הליכי הגירושין הגישה המתלוננת תובענה למתן צו מניעה קבוע נגד הנאשם (בבית המשפט לענייני משפחה בפתח תקווה). ביום 07.06.2021 ניתן פסק הדין בתובענה זו, בו הוצא צו קבוע האוסר על הנאשם ביצוע פעולות שונות (ר' פסק הדין בתובענה, ת/1). בצו ארבעה תנאים מפורטים, שביניהם התנאי הבא (תנאי ב'), האוסר על הנאשם: "להטריד, לאיים, לבלוש או להתחקות אחר התובעת (המתלוננת – ש.א.) בכל דרך ובכל מקום, לרבות אך לא בלבד באמצעות מסרונים, שיחות טלפון, הודעות קוליות, רשתות חברתיות בין באופן ישיר או עקיף".

4. יוער כבר עתה, כי כתב האישום אינו מציין איזה מארבעה התנאים שנקבעו בצו הפר הנאשם במעשים המיוחסים לו, ובכך קיימת אי בהירות מסוימת בניסוחו. עם זאת, לשאלת בית המשפט בעניין זה, במהלך שמיעת הראיות, הבהירה המאשימה כי התנאי שנטען שהופר הוא תנאי ב' הנ"ל (ר' בפרוטוקול, עמ' 8 שורה 28). מכל מקום, בעובדות כתב האישום נטען כי ביום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 69532-02-23 מדינת ישראל נ' בן זכאי

25.03.2022 שלח הנאשם מסרון מהטלפון הנייד שלו לטלפון הנייד של הבן, בו נכתב: "בנים יקרים שלום, עוכר דינה של אמכם הודה כי אמכם בגדה בי מעל שנה... הבוגדת לא תשיב גניבותיה, אפרסם בקרוב את מעשי הבוגדת... יש שם לאישה כזאת. מתחיל באות ז'... אות קין מוטבע על מצח אמכם לעולמי עולמים. תנסה לגנוב רכוש נוסף הבוגדת, האמור יפורסם גם בקרב מעסיקה ותלמידיה. העולם הזה אינו הפקר. כל טוב ו[ש]בת שלום, אבא" (להלן – המסרון).¹

5. עוד נטען בכתב האישום כי בשליחת המסרון לבן, כאמור, הפר הנאשם את צו בית המשפט שניתן לשם הגנה על חייו של אדם. לפיכך הואשם הנאשם, בכתב האישום, בביצוע עבירה של הפרת הוראה שניתנה מאת בית משפט לשם הגנה על אדם, לפי הוראות סעיף 287(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין).

6. הנאשם ייצג את עצמו. ההליכים המקדמיים התנהלו לפני מותב קודם ובתשובתו לאישום אמר הנאשם: "אני מודה בעובדות, כופר באשמה" (בפרוטוקול, עמ' 2 שורה 10). הנאשם הוסיף וציין כי הוא מבקש לזמן את כל העדים, לא רק בתיק זה אלא גם "בתיק הקודם שבו ניתנה הכרעת דין". בית המשפט הורה על זימון העדים כמבוקש – למעט העדים מהתיק הקודם – והעביר את שמיעת הראיות לפניו.

ב. עיקר פרשת התביעה:

7. מטעם המאשימה זומנו אפוא העדים שצוינו בכתב האישום, לרבות המתלוננת. עם זאת, נוכח הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום הלכה למעשה זימון מרבית העדים לא נדרש, שכן במסגרת פרשת התביעה "תביא התביעה לפני בית המשפט את ראיותיה לעובדות שלא נתקבלה עליהן הודיה" (כאמור בהוראות סעיף 156 לחסד"פ).

8. הנאשם שעה להערת בית המשפט וויתר על חקירת המתלוננת – אשר התייצבה לדיון שנקבע לשמיעת פרשת התביעה – וזאת לדבריו "למרות שאני טוען שמגיע לה שאעמת אותה עם כל הראיות שמראות שמה שכתבתי הכל אמת" (בפרוטוקול, עמ' 4 שורה 15 ואילך). לא למותר אפוא לציין כי אין בתשובה לשאלה האם הדברים שכתב הנאשם במסרון דברי אמת הם, אם לאו, כדי להעלות או להוריד מאומה לעניין אחריות הנאשם לעבירה בה הוא הואשם לפניו. לפיכך, לא זו בלבד שהכרעה בשאלה זו אינה נדרשת בהליך שלפניי, אלא שהכרעה כזו גם אינה ראויה במסגרת הליך זה – משום שלא יהא בה אלא הכרעת-אגב שאינה צריכה לעניין.

9. במסגרת פרשת התביעה הוגשו לפניי פסק הדין בתובענה, בו כאמור ניתן הצו (ת/1), צילום המסרון (ת/2), ובמסגרת עדות החוקרת (פקד רוני כרמל) גם ההודעה באזהרה שנגבתה מהנאשם שלושה ימים לאחר שליחת המסרון, דהיינו ביום 28.03.2022 (ת/3). בהודעתו זו אישר

¹ כל ההדגשות המופיעות בציטוטים שבהכרעת דין זו אינן מופיעות במקור והן תוספות של הח"מ. התוספות בסוגריים מרובעים, בתוך ציטוטים, באות ללמד על תיקון טעויות או השמטות הקלדה. תיקונים לכתוב מלא תקני אינם מצויינים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 69532-02-23 מדינת ישראל נ' בן זכאי

הנאשם הן את היכרותו עם הצו שניתן במסגרת פסק הדין בתובענה והן את שליחת המסרון לבן, אך חזר וטען כי לא יצר קשר עם המתלוננת, לא דיבר עמה ולא פנה אליה.

10. לשאלת-אזהרת החוקרת האם הוא מבין כי אסור לו ליצור קשר עם ילדיו, על מנת "להגיד להם דברים על אמא שלהם", השיב הנאשם: "כן, אני מבין" (ת/3, שורה 24). עם זאת, בד בבד הוסיף הנאשם וטען: "אני באמת רק רוצה את הילדים שלי. היא לא מעניינת אותי ואני לא רוצה אותה. אני רק רוצה את הילדים שלי. כששלחתי את ההודעה זה לא היה מכוון אליה אני רוצה שהם ידעו מי זאת אמא שלהם כדי שהם יהיו איתי ולא כדי לפנות אליה". הנאשם ציין עוד כי לא תכנן לפרסם על המתלוננת מאומה (שם, שורה 28 ואילך).

11. במסגרת פרשת התביעה העיד לפניי גם הבן, אשר אישר כי קיבל מהנאשם את הודעת המסרון "שבה הוא מאיים על אמא שלי"; הגם שבתחילה התבלבל הבן קמעא ואמר כי דובר בהודעה קולית (בפרוטוקול, עמ' 5 שורה 5 ואילך). הנאשם טען כי מכשיר הטלפון בו נתקבלה ההודעה היה שלו והוא אף שילם את החשבון בגינו בתקופה הרלוואנטית (ר' נ/1), ולשאלת הנאשם בעניין זה השיב הבן: "בעבר הוא שילם" (בפרוטוקול, עמ' 5 שורה 20). עוד אישר הבן כי לאחרונה הוא (הבן) ביקש לשוב "לקשר בריא וטוב" עם אביו-הנאשם, כאשר במסגרת תהליך זה גם הזמין את הנאשם לחתונתו המתקרבת (שם, עמ' 6 שורה 2 ואילך).

12. יש לציין כי במהלך חקירת הבן היה הנאשם נתון במצב של התרגשות רבה, תוך מעבר בין צעקות לבין בכי (בפרוטוקול, עמ' 5 שורה 17; עמ' 6 שורה 16). בין השאר אמר הנאשם "יש לי שלושה ילדים תלמידי ישיבות ציוניות", כאשר בהמשך הדברים צעק לעבר התביעה: "תקשיבו טוב גסטפו" (שם, עמ' 5 שורה 17 ואילך). בתום עדות הבן אף הוסיף הנאשם ואמר לבן, מיוזמתו ושלא על דרך שאלה: "מצטער שהיית צריך להגיע לכאן, אתה לא צריך לה[י]ות מעורב בכל הסיפור הזה... גם להתגרש יש דרך, אין שום סיבה שהילדים יהיו בתמונה. הבטחתי לו שבחתונה לא אומר מילה על אמא שלו" (שם, עמ' 6 שורה 16 ואילך) – כל זאת, למרות שבהיבט זה הכישלון הוא של הנאשם-עצמו: כזכור, הנאשם הוא זה ששלח לבן את המסרון דנא, בו כאמור העלה בפני הבן טענות קשות נגד המתלוננת וממילא עירב אותו בטענותיו כלפיה.

ג. עיקר פרשת ההגנה:

13. מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו, לאחר שבית המשפט הסביר לו את זכויותיו (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 9), כאשר עוד במהלך פרשת התביעה ביקש הנאשם להגיש מספר מוצגים מטעמו, כלהלן: כאמור, חשבון הטלפון שעל שמו (נ/1), ובנוסף הודעה בדבר גניזת תיק בהעדר אשמה בעניין תלונה אחרת (נ/2), ופסיקת בתי הדין הרבניים – שלפיה תביעת המתלוננת לגירושין נדחתה מחוסר עילה, הגם שבד בבד הוסכם על גירושין בהסכמה (ר' נ/3 ובמיוחד נ/4). כמו כן הגיש הנאשם אסופת מסמכים, הכוללת בין השאר תעודות הערכה משירותו הצבאי ותעודות אודות השכלתו האקדמית (נ/5).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 69532-02-23 מדינת ישראל נ' בן זכאי

14. את עדותו הראשית פתח הנאשם באומרו: "עד גיל 49 שנים הייתי אזרח למופת" (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 14). הנאשם פירט את הישגיו בצבא ובתחום האקדמי ואז, בהתרגשות גוברת והולכת, תיאר כיצד חרב עליו עולמו, והכל – כך לטענתו – בעטייה של המתלוננת. הנאשם העלה טענות חמורות שונות כלפי המתלוננת, לרבות האשמתה בניכור ההורי שחוה עם שניים מבניו. בעניין המסרון מושא כתב האישום אמר הנאשם: "השארתי הודעה לבני הצעיר בטלפון שהיה בבעלותי, שהועמד לרשותו. אותו הבן שהעיד כאן התחתן בשבוע שעבר, כל מה שעשיתי זה היה להפוך עולמות כדי ששני הבנים שלי יחזרו אלי... ואם לא הייתי עושה כל מה שעשיתי לא הייתי מצליח להחזיר את בני אלי" (שם, שורה 18 ואילך).

15. כפי שאירע כאמור גם בחקירת הבן, במהלך עדותו נכנס הנאשם לסערת נפש – בעיקר במהלך החקירה הנגדית, אך כבר בעדות הראשית – והתנהלותו היתה דומה להתנהלותו אז. הנאשם השתמש במילים חריפות מאוד, לרבות בטענה ל"עלילת דם" (בפרוטוקול, עמ' 10 שורה 22; עמ' 11 שורה 3). הנאשם שב והאשים את המתלוננת בהאשמות קשות שונות, כולל בניכור ההורי שחוה מהבן הצעיר – שלא היה עמו בקשר במשך תקופה של כארבע וחצי שנים.

16. במסגרת החקירה הנגדית התקשה הנאשם להשיב לגופו של עניין לשאלות התובע (ר' למשל בפרוטוקול, עמ' 11 שורה 29) וחזר על טענתו האבסורדית כי התביעה היא "כמו גסטפו" (שם, עמ' 14 שורה 1). ככל שהצליח הנאשם להשיב לגופן של שאלות, הוא חזר וטען כי לא הפר את הצו משום שלא יצר קשר כלשהו עם המתלוננת ולא פרסם עליה דבר. בין השאר חזר הנאשם בתשובותיו על טענותיו הלא רלוואנטיות, ובהן טענתו שכל מה שכתב במסרון הוא אמת וטענתו שהטלפון בו התקבל המסרון היה בבעלותו. בנקודה אחרונה זו הרחיב הנאשם בסיכומיו והוסיף כי, נוכח בעלותו במכשיר הטלפון, הלכה למעשה "השארתי הודעה לעצמי" (שם, עמ' 15 שורה 29). עוד הדגיש הנאשם את זכותו ליצור קשר עם בניו.

ד. דין והכרעה:

17. לאחר ששמעתי את עדויות העדים שהעידו לפניי – הן מטעם המאשימה (הבן והחוקרת) והן מטעם ההגנה (הנאשם) – והתרשמתי מהן, וכן עיינתי במוצגים שהוגשו לפניי וששמעתי את סיכומי הצדדים, אני קובע כי בסופו של יום נותר ספק בשאלת אשמתו של הנאשם, בפרט במישור הוכחת היסוד הנפשי הנדרש לגיבוש האחריות הפלילית בעבירה בה הואשם. מספק זה זכאי הנאשם ליהנות ועל כן דינו הוא לזיכוי.

18. ייאמר מיד כי התנהלות הנאשם בהליכים הנוגעים לגירושיו מהמתלוננת היתה בלתי נורמטיבית, וזאת בלשון המעטה (בנוסף להיבטים שצוינו לעיל ר' גם בפסק הדין בתובענה, בפסקה 29 ואילך). כמעט למותר לציין כי העובדה שהנאשם חש עצמו כקורבן בפרשת גירושיו אינה בבחינת היתר כללי להתנהלות בלתי נורמטיבית, לעומתית ומתעמתת, לרבות תוך שימוש בצעקות, נאצות או התבטאויות קיצוניות אחרות. גם כמעט שאין צריך לומר כי התנהלות שכזו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 69532-02-23 מדינת ישראל נ' בן זכאי

לא משרתת את עניינינו של הנאשם-עצמו, שבדרך התבטאותו המתלהמת אינו מצליח להעלות את טענותיו באופן ברור וסדור; קל וחומר משכנע.

19. פשיטא, אפוא, שבכל הקשור לחקירתו ולהעמדתו לדין של הנאשם בפרשה דנא אין לו להלין אלא על עצמו. למרבה הצער, על אף הכשרתו האקדמית לא השכיל הנאשם להפנים את אמרתו הידועה של קהלת "דְּבָרֵי חֻמְמִים בְּנַחַת נְשָׁמַעִים מִזְעָקַת מוֹשֵׁל בְּכִסְיָלִים" (קהלת ט ז), וגם לא שעה לעצת הכתוב: "לְשׁוֹן רִפָּה תִשְׁפָּר גְּרָם" (משלי כה טו). חמור מכך: לכאורה כשל הנאשם ברובד המוסרי בכך שעירב את בנו הצעיר בעניינים שבינו לבין המתלוננת, ובפרט בכך שכתב לבן דברים קשים מאוד על אמו; ואם לטענת הנאשם מבחינתו מדובר בדברי אמת – הרי שיש בכך משום משנה חומרה. יש לקוות כי דברי הנאשם בתום עדותו של הבן (ר' בפסקה 12 דלעיל) מלמדים לפחות על ראשית הבנה של הסוגייה, וכי הנאשם יימנע מכך בקפדנות מכאן ולהבא.

20. בהדבק דברים זה יש גם להעיר כי הנאשם התעקש לייצג את עצמו, הגם שאינו משפטן, והעלה טענות הגנה שונות שכלל אינן רלוואנטיות לעבירה בה הוא הואשם לפני – להבדיל, אולי, מלסוגיות אזרחיות אחרות. כך לגבי טענת הנאשם כי הדברים שכתב במסרון הם דברי אמת, וכך גם לגבי טענתו כי סוגיית הבעלות בטלפון עשויה ללמד שהוא (הנאשם) כביכול שלח במסרון הודעה לעצמו. בנוסף ביקש הנאשם להגיש מסמכים, שבחינת תוכנם מלמדת על חוסר רלוואנטיות לעניינינו, כגון קביעת בית הדין הרבני שלמתלוננת לא היתה עילת גירושין.

21. עם זאת – ועל אף כל האמור לעיל – עדיין על בית המשפט לבחון האם, בסופו של יום ובסופו של הליך, הוכחה אשמתו של הנאשם בעבירה בה הואשם בכתב האישום, ובמידה הנדרשת להרשעה בפלילים; שהרי הנאשם אינו עומד לדין על ליקויים במזגו או על ההיבטים המוסריים שבהתנהלותו. והנה, הרקע לאירוע מושא כתב האישום אינו חד משמעי, שכן מדובר ביצירת קשר של הנאשם עם בנו הצעיר – כאשר לא נטען לפני שיצירת קשר כזו נאסרה על הנאשם – ואך טבעי הוא שאב ינסה ליצור קשר עם ילדיו, גם במצבי ניכור. בנוסף, הנאשם חזר וטען – הן בהודעתו ת/3, שנגבתה בסמוך לאחר ששלח את המסרון לבן, והן בעדותו בית המשפט – כי מטרתו היחידה היתה חידוש הקשר עם שני בניו שהתנכרו לו, וכי לא חפץ בפעולה כלשהי נגד המתלוננת, לא יצר עמה כל קשר ולא פרסם אודותיה מאומה.

22. תנאי ב' לצו, שניתן במסגרת פסק הדין בתובענה, הטיל על הנאשם לא רק איסור להטריד, לאיים, לבלוש או להתחקות אחר המתלוננת, אלא גם איסור לעשות זאת "בין באופן ישיר או עקיף". כאמור, הנאשם חזר וטען כי כוונתו לא היתה לפנות למתלוננת בדרך כלשהי, לרבות עקיפה, אלא ליצור ולחדש את הקשר עם הבן הצעיר שהתנכר לו. מדובר אפוא בסיטואציה שאינה חד משמעית, להבדיל, למשל, ממצב בו היה הנאשם שולח מסרון דומה לבן משפחה של המתלוננת; ולפיכך קיימת אי בהירות מסוימת ברובד היסוד הנפשי הנדרש לגיבוש העבירה. העבירה בה הואשם הנאשם היא עבירה של מחשבה פלילית, והנאשם אף לא נחקר – לא במשטרה ולא בבית המשפט – לעניין האפשרות כי פעל מתוך עצימת עיניים (כאמור בהוראות סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין); מה גם שמדובר בנאשם לא מיוצג אשר לא ידע להעלות טיעונים משפטיים רלוואנטיים בסיכומיו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 69532-02-23 מדינת ישראל נ' בן זכאי

23. המסקנה המתבקשת היא, אם כן, כי במקרה הקונקרטי והספציפי שלפניי, בהתחשב באופן יצירת הקשר עם הבן, בתוכן המסרון שנשלח ובהעדר חקירת הנאשם במשטרה ברובד היסוד הנפשי, לרקע גרסתו, מתעורר ספק סביר בשאלת התקיימות היסוד הנפשי הנדרש בעבירה – והכל כאשר העבירה בה הואשם הנאשם (לפי הוראות סעיף 287(ב) לחוק העונשין) היא עבירה הדורשת הוכחת קיומה של מחשבה פלילית. יוזכר, בהקשר זה, כי עסקינן בהליך פלילי, בו מוטל על המאשימה הנטל להוכיח את אשמתו של הנאשם במידה שמעבר לספק סביר; וכאשר מתעורר ספק כזה הנאשם זכאי ליהנות ממנו.

24. בשולי הדברים יש להעיר כי ניתן היה, אולי, לטעון כי בשליחת המסרון לבן היה משום איום ישיר עליו, שהרי אמירה לאדם הכוללת איומים על אימו היא בבחינת איום ישיר עליו. זאת, אף ללא צורך להיזקק לסוגיית "זיקת העניין" בין המאויים הישיר לבין מושא האיום, שבפסיקה נקבע כי אינה בהכרח נדרשת (רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס (4) 96, 110-116 (2006)). ואולם, הנאשם לא הואשם לפניי בעבירת האיומים ואף לא נתבקשתי מטעם המאשימה לבחון האם היה במעשיו משום איום כלפי הבן ולהרשיעו עקב כך בעבירה שלא נטענה בכתב האישום; וזאת במסגרת סמכויות בית המשפט לפי הוראות סעיף 184 לחסד"פ (לסמכויות אלה ומגבלותיהן ר' י' קדמי, על סדר הדין בפלילים (תשס"ט-2009), חלק שני א', בעמ' 1503 ואילך, ובאסמכתאות המובאות שם). בנסיבות אלה, וכאשר הנאשם נדרש על פי כתב האישום להתגונן מפני העבירה לפי הוראות סעיף 287(ב) לחוק העונשין, אין מקום שבית המשפט יעשה שימוש בסמכויות האמורות מיוזמתו וייבחן את האפשרות להרשיע את הנאשם בעבירה חלופית, בה לא הואשם; מה גם שמדובר כאמור בנאשם שאינו מיוצג.

ה. סוף דבר:

25. אשר על כן ולאור כל המקובץ החלטתי, כאמור ברישא להכרעת הדין, לזכות את הנאשם.

זכות ערעור למאשימה תוך 45 יום.

ניתנה היום, י' אדר א' תשפ"ד, 19 פברואר 2024, במעמד הצדדים.

שואל אבינור, שופט בכיר

